Амарталнабди таанараа, Алдарта манай эхэнэрнүүд!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...инай 1921 оной ...рин 21-hэз гарана | № 57 (14779) | 1978 оной мартын 8, среда | Сэн 2 мүнгэн.

СОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ

...дэтэ совет эхэнэрнүүд!
...налис Эсэгэ ороной алдарта басагад!
...тскэ Союзай Коммунис партии Центральна ...т эхэнэрнүүдэй улаасхоорондын үдэрөөр — бүхы ... ажалша эхэнэрнүүдэй нэгэдэн жагсалгын ба hа... нэгэдэлгын үдэрөөр дашарамдуулан, Таанадые ...даар амаршална, үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэ.
...ай орондо Мартын 8— эгээл тунгалаг, баярта ...рнүүдэй нэгэн болоно. Энэ hайндэр эхэ бологшо ...нүүд, ажалша эхэнэрнүүд, эхэнэр патриотануу ...инаг дуранай, баяр баясхалангай ба хүндэлэлэй ...мэдэрэлээр бадарна. Коммунис нангин зорилго ...хизааргүй үнэн байдаг совет эхэнэрнүүд эсэгэнэр... ...дүнэртэеэ, хани нүхэдтэеэ хамта Соведүүдэй ...түлөө тэмсэhэн, түрүүшын табан жэлнүүдэй ба...нүүд дээрэ габшагайгаар ажаллаhан. Эсэгэ ороноо ...ыгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ олоороо баатар... ...аргалгын үльгэр жэшээнүүдые харуулhан, дайса... ...ндаргагдаhан ажахынуудаа hэргээхын тула хүсэ ...а гамнангүй хүдэлhэн, социализмын хүгжэлтэ түгэс ...ин зорилг түгэлдэрөөр тогтоон байгуулалсаhан юм, ...изм байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хүбагдажа ...Эхэ оромнай үнэн сэхэ басагадайнгаа асари ехэ ...үүдые үндэрөөр сэгээнэ.
...рнүүдэй эрхэгүй, дарлалтата байдалые социализм ...ь эсэслэн үгы хээ, эдэнэй зохёон байгуулхы хүсэ... ...урган hалбарха заха хизааргүй ехэ арга боломжо... ...нэгээ. Үнгэрэгшэ жаран жэлэй турша соо эхэ... ...эй асуудалые шинидхэлгын талаар манай ороной ...н бүхэдэлхэйн-түүхэтэ амжалтануу, СССР-эй ...онституци дотор батадхагдаhан совет эхэнэрнүү... ...ин ехэ эрхэнүүд ба сүлөөнүүд, обществын ажабай... ...дэнэй дүүргэдэг гайхамшаг ехэ үүргэнь — манай ...ад, бүхы түбинүүдэй ажалша эхэнэрнүүдтэ эрхим ...болоно.
...ет арад партиин XXV съездын түүхэтэ шинидхэ... ...дые, арбадахи табан жэлэй түсэб дүүргэхын ту... ...н нэтэрүүгээр тэмсэжэ байна. Совет эхэнэрнүүд ...н түсэбүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа тон ...руулна. Олон миллион ажалша эхэнэрнүүд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай Бэшэгтэ харюу болгоо. 1978 оной түсэбүүдые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө, үйлэдбэриин ашаг үрэ болон хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсонхой. Манай ороной эхэнэрнүүд шэн зоригто ажалай, бии байгаа нөөсэ арга боломжонуудые шадамараар, эззи ёhоор хэрэглэлгын эрхим жэшээнүүдые харуулха, арбадахи табан жэлэй гурбадахи жэлые габшагай ажалай жэл болгохын тула шухала бүхы юумэ хэхэ байха гэжэ партиин Центральна Комитет батаар этигэнэ.

Нинтын ба гүрэнэй хэрэгүүдые хүтэлбэрилгэдэ эхэнэрнүүдые эдэбхитэйгээр элсүүлэн хабаадуулха тухай В. И. Леннинэй захяае Коммунис партиин хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгон баримтална. КПСС-эй зэргэдэ дүрбэ миллион үлүүтэй эхэнэр-коммунистнууд жагсанхай, миллион үлүүтэй эхэнэрнүүд арадай депутадуудай Соведүүдэй депутадууд болонхой, хэдэн зуугаад мянган эхэнэрнүүд экономикын, эрдэм болон соёлой элдэб hалбаринуудта хүтэлбэрилхы тушаалнуудые даана. Партимнай эхэнэрнүүдэй нинтэ политическэ эдэбхиис хүгжөөн бадаруулгада саашадаашье али бүхы аргаар туhа хүргэхэ байха, энээнние социалис демократи саашадань үргэдхэлгын ба гүнзэгырүүлгын шухала арга нүхэсэлнүүдэй нэгэн гэжэ тооломно.

Совет гүрэн эхэнэрнүүдэй ажал болон элүүрые сахин хамгаалха, материальна ба оюун сэдьхэлэй эрилтэ хэрэглэмжэнүүдыень хангаха, гэртэхи тухашаралгыень хүнгэдхэхэ зорилготой үргэн ехэ хэмжээнүүдые хараалан бэелүүлнэ. Гэр байрын барилга жэлhээ жэлдэ үргэдхэгдэнэ, хүүгэдэй саадууд болон яслинуудай, элүүрые хамгаалха эмхи зургаануудай тоо улам олошорно. Эдэ бүгэдэмнай үрэ түгэс ажалаа, нинтынгээ ажал ябуулгые гэр бүлын уялгануудтай зохилдуулха арга эхэнэрнүүдтэ олгоно.

Эхэ бологшо эхэнэрнүүд! Эдэ үгэнүүд—совет хүн бүхэндэ эгээн үнэтэй, эгээн дүтэ hанагдадаг үгэнүүд. Эхэнэрнүүд үхибүүдтэ ажабайдал олгохоhоо гадна, мүн тэдэнэй түрүүшынь hурган хүмүүжүүлэгшэд болоно, үнэн hайхан мэдэрэл, ажалда дурлалга, hайн hайхан гурим занщал ба нинтын нангин хүсэл эрмэлзэл ургажа байгаа залуу үетэндэ нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлнэ. Эхэ бологшо эхэнэрнүүд, таанэрта, үнэн hайхан сэдьхэлэйтнай түлөө, совет бүлые бэхижүүлхэ гэжэ оролдодогойтнай түлөө, манай Эсэгэ ороной эрхим hайн эрхэтэдые ургуулха гэжэ шармайн оролдодогойтнай түлөө доро дохин, баяр хүргэнэбди.

Совет эхэнэрнүүд КПСС-эй ленинскэ эб найрамдалта гадаадын политикые бүрин дэмжэнэ. Манай ороной эхэнэрнүүд социалис оронуудтахи ханинартала, бусад гүрэнүүдэй түрүү үзэл бодолтой олонинтэ эхэнэрнүүдтэй хамта эб найрамдалай, сүлөөтэ, бэеэ дааhан байдалай, социальна дэбжэлтыш тулоо, арадуудай хоорондын хани барисаанай ба харилсаа холбооной түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Империалистнуудай баадхадаг буу зэбсэгүүдые үрдилдэн түхеэрхэ, нейтронно бомбо ба хүнүүдые олоор хюдаха бусад зэбсэгүүдые түхеэрхэ ябадал бурруушаан, уласхоорондын шахардуу байдалай hуларалгые гүнзэгырүүлхын, дайнай аюулые зайсуулхын түлөө тэмсэлдэ өөhэдынгөө hаналаа нэгэдэлгэ ба эмхидэл нэгэдэлые саг үргэлжэ бэхижүүлхыень бүхы ажалша эхэнэрнүүдые урналнабди. Манай замби түбн дээрэхи огторгой хододоо сэлмэг тунгалаг, Наран хододоо яларжа байг лэ, амгалан байдал хододоо мандаг лэ!

Хүндэтэ совет эхэнэрнүүд, ажалай болон тэмсэлэй талаар манай хани нүхэдүүд!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет алдарта hайхан хэрэгүүдэйтнай түлөө таанадта энэ hайндэрэй үеэр үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэ, элүүр энхэ ябахыетнай, амгалан тайбан байдалай ехэ зол жаргал эдлэхыетнай, баяртай хүхюун байхыетнай, инаг Эхэ оронойнгоо аша туhада ажалай шэнэ амжалтануудые туйлахыетнай үнэн зүрхэнhөө хүсэнэ.

Совет эхэнэрнүүдтэ нэрэ хүндэ, алдар соло!

Бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

Амгалан байдалай, социальна дэбжэлтын туг баригша — агууехэ совет арад мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет

Георгий ДАШАБЫЛОВ

ЭХЭ

Дүрбэтэй бэшэ шинии хүбүүн,
Дүшэ hаhатай.
Эсэгэ өөрөө болоhоншье hаа,
Эхэ шамдаа үшөөл үхибүүн.
hүрэгhөө гээгдээгүй,
hүрэгhөө түрүүлээгүй,
Уняарта талын
Унаган мэтэ —
Хүнэйл хүбүүдэй зэргэ соо
Хүхинэлдэжэ ябанхай.
Оршолонто дэлхэйдэ үгтэhэн
Ори гансахан хубн залагаа
Эрын ёhоор
Эдлэжэ ябанхай.
Бороотой үдэр
Субаяа мартаадшье гарадагби,
Болдогтой газарта
Бүдэрэн унаадшье абадагби,
Хүйтөөр гэтэhэн
Хүнэйш нюдэ харадагби,
Хүндэ аад, дулаахан
Нүхэдэйш гарые адхадагби.
Зүгөөр...
Зүрхэ сэдьхэлни
Нэгэл тээшээ яранхай,
Зүүдэндэшье нэгэл дутуу,
Унтажа яданхаю.
hаншаг сагаан эхэдээ
hаяар лэ ошохо аад,
hаатанаб юундэшьеб.
...Бургаастайнгаа голдо
Буубаб автобусhоо эсэнги.
Бэлэг сэлэгээр
Баян бэшэхэн.
Хараашалнаб.
Тээ тэндэ эжымни зогсожо байба.
Багынхидам намайгаа шэнгеэр
Баахан хүбүүем хүтэлэнхэй,
Нэгэхэншье гомдолой тэмдэггүй,
Нюдэн соонь — баяр, баяр...
Тоншье hонин:
Тонгойжо шамаяа тэбэрибошьегүйб.
Уhатуулан нюдэээ
Үйлабашьегүйбди хоюулан.
Мини лэ юрынхеэр
Мэндэеэ хэлсэhээр,
Харгы замай шабар шабхатайе,
Хабсагайда автобусой удаарhые дурдаhаар,
Гэшхэлнэбди
Гэр тээшээ.
Энэ болоторни намайе тэнжээгээд,
Эжэлэнгүйгөөр мүнөөшье
Балшар хүбүүем
Баhал нюргандаа үргэлhэн
Эхэмни, эжымни,
Эльгэ зүрхэнэйш арюун hайхание
Эгээ юунтэй жэшэхээр аал?

ЖАБАЯА ТУРШАХАМНАЙ

...Ямаршье хүнүүд урдаа ехэ зорилго ...ааг, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, ...а шадалаараа мүрысөн ажаллахадаа ...н үрэ дүн туйладаг гээшэ ааб даа. ...хэд ерэхэдээ, социалис мүрысөөн гээ... ...мнай ажал худэлмэрние урагшань ...уулха, хүнэй хүсэл эрмэлзэлые улам ...руулха онол арга болоно ха юм.
...эсгэн «Улаан Сэлэнгэ» газетын ...ыкида болоhон аймагай түрүү hаа... ...одай—гурба мянгатанай . уулзалга ...ыг би Кировэй нэрэмжэтэ колхозой ...до-Бүхэнэй фермын түрүү hаалишан ...рия Ивановна Власоватай хөөрэл... ...д хоорондоо социалис мүрысөөнэй ...овор баталха гэжэ дурадхаhан бай... ...б. Нүхэр Власова тэрэниемни hай... ...н дэмжээд, бидэ хоёр тэндээ тодор... ...уялгануудые абажа, олон зоной ха... ...аар байтар мүрысөөнэйнгөө договор... ...гараа табяа hэмди. Энэ мүрысөөнэй ...ябажа байhаниие аймагай газетын ...ыкци hара, квартал бүхэндэ харуул... ...жэлэй hүүлдэ бүхы дүнгысень сог ...хо юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ М. И. Власова түсэбэйнгөө ёhоор үнэн бүриhөө 2400 килограмм hү hааха аад, 3917 килограмм hү абажа, намhаа дээшээ үрэ дүн туйлаа hэн. Байгша ондо энэ цухэрни үнеэн бүриhөө түрүүшынхеэ 4000 килограмм hү hаахаб, үнеэн бүриhөө тугал абахаб гэжэ социалис уялга соогоо бэшэнхэй. Харин би өөрөө нёдондо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 3624 килограмм hү hаагаа hэм. Энэ жэлдэ баhал тэрэ хэмдээ хүрэхэ, үнеэн бүриhөө тугал абаха зорилготойб. Тиигэжэ hү hааха жэлэйнгээ түсэбые Совет шэнэ Конституциин баталагдаhаар түрүүшын жэлэй гүйсэhэн ойн үдэр болотор дүүргэхэб. Зарим үнеэдэйнгээ хүцшэрhэн, голодоhондо гаргагдаха болоhон дээрэhээнь энээнhээ ехэ уялга абаха аргагүй гэжэ би тооломоб. Тиигэбэшье ойрын жэлнүүдтэ үнеэн бүриhөө баhал 4000 килограммhаа дээшэ hү hаадаг болохо.

Маанадай жэшээгээр бусадшье hаалишад урдаа тодорхой зорилго табяад, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, хоорондоо мүрысөн ажаллажа, үндэр үрэ дүн туйлаг лэ гэжэ уряалха байнаб.

Т. ЗАКИРОВА,
Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарhаа) М. И. Власова, Т. С. Закирова гэгшэд социалис мүрысөөнэйнгөө договорто гараа табижа байна.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

...ТАРЯАЛАН, САБШАЛАНГАЙ УРГАСЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ, ...hАЙЖАРУУЛАГДАhАН ГАЗАРЫЕ АШАГ УРЭТЭЙГӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ ...ШАА ГАБШАГАЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ХОЁР hАРА ҮНГЭРГЭХЭ ТУХАЙ

...тарялан, сабшалан... ...г үрэ ехэтэйгээр хэ... ...илангала уhалгда... ...гарhаа хатаагдаhан, ...уулагдаhан газарhаа ехээр абаха гээшэ ...ала байhаниие хараа... ...ка. КПСС-эй обкомой ...еспубликын Министр... Совет тусхай тогтоол ...абаа.

...тогтоолой ёhоор та... ...сабшалангай ургаса ...ҮҮлхын тула тэндэ ...хэ, минеральна үтэг... ...ехээр гаргаха, уhа... ...н системэнүүдые hай... ...лдэжэ, газарта шиниг ...үгэхэ уhалгда саг ...хэ талаар байгша ...мартын 15-hаа майн ...олотор габшагай хүдэл... ...хоёр hара соносхог...

...гай доболиг газарые ...р станцинуудаар уhал... ...зарэй үрэжэл hайжа... ...ка агротехническэ хү... ...ри хэхэ тодорхой даа... ...уд аймаг бүхэндэ хүр...

...хоёр hарын туршада ...ь совхоз бүх ондэ хэды шэнээн наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ хээрэ гаргахаб, хэды шэнээниень hайрамаар уhалхаб гэхэ мэтэ хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ тодорхой даабаринуудые табижа үгэхэ гэжэ КПСС-эй райкомууд, аймгуйсэдкомууд уялгалагдаhан байна.

Хоёр hарын туршада тарялан, сабшалан дээрэ шадаал hаа олон хүнүүдые гаргажа хүдэлгэхэ, илангаяа газарые hайн шанартайгаар уhалха, тэндэ наг шэбхэ эгээл ехээр оруулха хүдэлмэрние үргэн далайсатайгаар эмхидхэхэ гэжэ хүдөө ажахын болон мелиорациин, уhанай ажахын министерствэнүүд, республикын «Сельхозтехника» нэгэдэл, хүдөө ажахын трестнүүд болон нэгэдэлнүүд, КПСС-эй райкомууд, аймгуйсэдкомууд, хүдөө ажахын управленинүүд, уhалуурийн системэнүүдэй управлени, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд уялгалагдаа.

Мартын 15 болотор бүхы колхоз, совхозуудта тусхай оньhожоруулагдаhан звено, отрядуудые эмхидхэжэ, худэлхэ хүнүүдээр, хэрэгтэй техникээр бүридхэжэ дүүргэхэ, ажахынуудта байhан бүхы уhалгдадаг газарые тэдэндэ даалгажа үгэхэ хэрэгтэй гэжэ тус тогтоол соо заагдана. Агротехническэ худэлмэрнин түсэб, үйлэдбэриин даабари, гаргашын лимит гэхэ мэтые табижа, звено, бригада бүхэндэ хүргэхэ, абаhан үргасынь зэргээр ажалай түлөөhэ үгэхэ гурим тогтоохо, тэрэшэлэн хүнүүдые зүбөөр урмашуулха хэмжэнүүдыс хараалха байна.

Уhалуурийн бүхы hубаг, ханааб, хаалтанууд, бүлүүр станци болон уhа сасан хаядаг машинанууд апрелиин 10 болотор газар уhалхаар бэлэн болгогдожо дүүрэхэ, газар уhалха хүнүүдые, агрегадуудые худэлгэхэ машиниетнүүдые хүсэд хүрэхөөр hургажа бэлдэхэ, уhалалга дээрэ техникые бүтээсэ ехэтэйгээр худэлгэхэ бүхы эрхэ байдал бии болгогдохо ёhотой гэжэ тус тогтоол соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Апрелиин 1 болотор бүхы бүлүүр станцинууд болон уhа сасан хаядаг машинанууд ...дые заhабарилжа дүүргэхэ, тэдэндэ хэрэгтэй запасной деталь, частнуудые хүсэд хүрэхөөр бэлдэхэ, туша республикын «Сельхозтехника» нэгэдэлэй урда эрилтэ табигдаа.

Жэлэй түрүүшын хахадай фондын ёhоор колхоз, совхозуудта үгтэhэн минеральна үтэгжүүлгые түргэнөөр зөөжэ абаха эрилтэ табигдана.

Уhалгадаг газарые эгээл аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, ороohо таряа болон бусад ургамалнуудай, үбhэ ногооной үндэр баян ургаса абахын түлөө ажахынуудта социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ КПСС-эй райкомууд, ажахынуудай партийна организацинууд уялгалагдаба.

КРЕМЛЬДЭ УУЛЗАЛГА БОЛОБО

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев ажалай хэрэгээр манай орондо ерэhэн СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ В. Штофтой мартын 6-да Кремльдэ уулзаа.

Нүхэр Л. И. Брежнев совет обществын хүгжэлтын мүнөөнэй шатада партиин шидхэжэ байгаа политическэ ба экономическа зорилгонууд тухай, үйлэдбэриин ашаг үрэ, худэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ, арад зоной байдал улам hайжаруулха зорилготой түсэбүүд тухай хөөрэбэ.

Нүхэр В. Штоф СЕПГ-гэй IX съездын баталhан социально-экономическа программые ГДР-эй ажалшадай бэелүүлжэ байhан тухай, ГДР-эй тогтоогдон байгуулагдаhаар 30 жэлэй ойдо бэлдэхэ үргэн ехэ худэлөөнэй орон доторнь дэлгэрhэн тухай мэдээсээ.

Хоёр ороной хоорондын харилсаа холбоое саашадань үгнээгырүүлхэ асуудалнуудаар уулзалгын үедэ hанал бодолнуудаа мэдэлсэбэ. Уласхоорондын хүгжэлтын мүнөө сагай шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Заншалта хани барисаанай, үнэн сэдьхэлэй оршон байдалда үнгэрhэн уулзалга зүбшэн хэлсэгдэhэн бүхы асуудалнуудаар хоёр талын хараа бодолнуудай адли байhые лаблан баталба.

ДЕЛЕГАЦИ БУСАЖА ЕРЭБЭ

СОФИ. (ТАСС). Османска дарлалтаhаа Болгариин сүлөөлэгдэhөөр 100 жэлэй ойн hайндэртэ хабаадахаяа НРБ-дэ ерэод байhан. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов түрүүтэй СССР-эй делегаци мартын 6-да Эхэ орондоо бусахаар Софиhоо мордоо.

Тус делегациис БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров, БЗНС-эй секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Советэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо П. Танчев, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд: БКП-гэй ЦК-гай секретарь Г. Филипов, НРБ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр П. Младенов болон бусад тушаалтад аэродром дээрэhээ үдэшэбэ. СССР-hээ НРБ-дэ байдаг элшэн сайд В. Н. Базовский үдэшэлсөө.

Совет делегаци тэрэл үдэртөө Москвадаа бусажа ерэбэ. Эдэниие КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Б. Е. Саркисов, КПСС-эй ЦК-гай таhагые даагшын нэгэдэхи орлогшо О. Б. Рахманин болон бусад тушаалтад аэродром дээрэ угтаа.

НРБ-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Д. Жулев угталсаба.

(ТАСС).

«САЛЮТ-6»—«СОЮЗ-27»—«СОЮЗ-28» ХАМТЫН ТУРШАЛГАНУУД ХЭГДЭНЭ

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ. (ТАСС). «Салют-6» — «Союз-27» — «Союз-28» гэжэ замбуулинай научно-шэнжэлгын комплексые жолоодон дэбшэгшад — Юрий Романенко, Георгий Гречко, Алексей Губарев, Владимир Ремек дүрбэдэхи удэрөө хамта худэлмэрилжэ байна. Уласхоорондын экипажай худэлмэрнин үдэр Москвагай сагаар үглөөнэй 8 часта эхилээд, 23 часта түгэсхэгдэнэ. Түхеэрэлгэнүүдые шалгаhанай ба сайлаhанай hүүлэгэр космонавтнууд ниидэлгынгээ программа дүүргэжэ үргэлжэлөө.

Оршон тойронхи бүрилдэлые шэнжэлгын аша туhада дэлхэйн нюруугай, гадаада далайнуудай зарим районуудые адаглаха худэлмэри хэгдэнэ.

Космонавтнууд бэеын тэнхэ тамир заhаха упражненинүүдые хэнэ, телевизиойно репортажуудые эмхидхэнэ. «Хлорелла» гэжэ совет-чехословак биологическа туршалга хэхэ эзлжээтэ ябуулгануудые гүйсэдхэнэ.

Телеметрическэ мэдээсэлэй мэдээнүүдэй ба экипажай элидхэлнүүдэй ёhоор, замбуулинай комплексын оньhон түхеэрэлгэнүүд ба научна аппаратура hаадгаа худэлнэ. Уласхоорондын экипажай гэшүүдэй — нүхэд Романенкын, Гречкын, Губаревай, Ремегэй бэе махабад hайн ябана.

Дэлхэй шадархи замбуулинай замдахи шэнжэлгэ үргэлжэлhөөр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ҮЙЛЭДБЭРИИН АШАГ ҮРЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ гэшэ шухалын шухала, холын хараата хэрэг болоно. Тиимэнээ газар ажал болон мал ажалай ашаг үрэ дээшэлүүлжэ, шанарынь улам һайжаруулха асуудал манай колхозой партийна организациин саг үргэлжын анхарал доро байдаг гэшэ. Партком цеховой партийна организациинуудта түшэглэн, тэдэнэй дайшалхы үүргэ дээшэлүүлэн, эдэбхи үүсхэл бадаруулан, хүдөөгэй ажабайдалда бүхы талаһаань нүлөөлнэ. Тиигэжэ колхозойнгоо гэшүүдые абаһан социалис уялгануудаа, гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэггэ зоригжуулан элсүүлнэ.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, шанар һайжаруулха асуудал саг үргэлжэ парткомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байдаг. Һүүлэй үедэ цеховой бүхы парторганизацинуудаа тарялалан, сабшалангай ургаса һайжаруулха, мал ажалай ашаг үрэ дээшэлүүлхэ талаар ямар тэмсэл хэжэ байһан тухай тоосоһон байна.

Коммунистнууд болон колхозоймнай бүхы гэшүүдэй оролдосотой һайнаар хүдэлһэнэй ашаар жэл бүри ороо-һо тарялалан ургаса дээшэлнэ. Жэшээлхэдэ, 1974 ондо тарялангай гектар бүриһөө ороидоол 10,9 центнер ороо-һо абаһан һаа, 1975 ондо—14,7, 1976 ондо 16,1 центнертэ хүргэһэн байнабди. Харин нёдондо ган гасуур боложо, гектар бүриһөө дунда зэргээр 10,3 центнер ороо-һо суглуулаабди. Энээнээ баһал ехэ амжалта гэжэ тоолонобди. Юуб гэхэдэ, һая нааша үзэглөөгүй нимэ ган гасуур жэлэй болобошье, механизаторнуудай газараа зүбөөр, саг болзор соонь, агротехническэ заабариин ёһоор элдүүрилһэнэй ашаар лэ нимэ ургаса ургуулагдаа бшуу. Мүн малшаднайшье баһал һайн үрэ дүн туйлаа. Гүрэндэ һү, ноо-һо, мяха худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Тиихэдэ продукциин өөрынь үнэ сэн нилээд доошолоо. Эдэ бүгэдэнэй ашаар колхознай нёдондо жэлдэ 30.358 тухэриг сэбэр олзотой гараа бшуу.

Энэ амжалта яажа туйлагдаа гээшэб? Энээн тухай хэлэхэ болоо һаа, нэн түрүүн жэл ошохо тума гүрэнэй туһаламжын улам ургажа байһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ жэлнэй жэлдэ колхоздомнай шэнэ трактор, машина болон элдэб ондоо оньһон түхеэрэлгэнүүд абтажа байдаг. Түрүү ажахынуудай дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болонхой.

Мүнөө үедэ эрдэм, техникын хурданаар урган хүргэжэ, тэрэнэй үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ байһан саг-та үйлэдбэриие шэнэ аргаар, мүнөөнэй эрилтэдэ хүрэхөөр хүтэлбэрилхэ гээшэ топ шухала болоно. Оронойнгоо түрүү ажахынуудай, мүн хүршэ Шэтын областиин колхоз, совхозуудай дүй дүршэлтэй танилсаад, манай колхоз 1974 оной эхиннээ үйлэдбэрээ цехэй гуримаар хүтэлбэрилжэ захалһан байна. Тиигэжэ урдань байһан бригаданууд үгы болгогдожо, үйлэдбэриин цүрбэн цех байгуулагдаа юм. Эдэниие тоолобол иимэ: газар тарялангай, мал ажалай, хамһабариин предприятинуудай болон оньһожоруулгын цехүүд. Эдэ цехүүдые колхозой ахамад мэргэжэлтэд даажа абанхай юм. Иигэжэ дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэд үйлэдбэридэ дүтэлүүлэгдэжэ, эрдэм, техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ арга боломжотой болоо бшуу.

Цехэй гуримда ороһоор хүтэлбэрилгэ нилээд хүнгэн, сомор болоһон байна. Тэрэ-шэлэн хүтэлбэрилхы тушаалтад үсөөржэ, тэдэнэй хэхэ ажалынь, уялга, эрхэ харюусалгань тодорхой боложо үгөө.

Цехүүдэй байгуулагдахатай сасуу наряд бэшэнгүйгөөр түлөөһэ тодорхойлхо мүн лэ шэнэ гуримда ороо һэмди. Энэ хадаа хүн бүхэниие ажалайнгаа дүнгөөр һонирхуулна. Юуб гэхэдэ, тэдээнлэ түлбэри ажалай дүнгөөр, абаһан продукциин хэмжээгээр түлэгдэнэ ха юм. Тиигэжэ хүн бүхэн ажалаа түргэн, һайн шанартайгаар дүүргэхые оролдоно. Жэшээлхэдэ, механизаторнууд хабарайнгаа тарилга һайнаар, тааруу агротехническэ болзорто үнгэргэжэ, зүбөөр харуулалаа һаа. намар хэзээдэшье баян ургаса хуряаха, салин хуһэниинь дээшэлхэ байна. Тиимэһээ тэдэнэр тарялангай гектар бүхэниие зүбөөр эрхилжэ, шадаал һаа үндэр ургаса абахые оролдохо болоно. Иигэжэ тарялан дээрэ ёһотой эзэн бии болоно бшуу. Нарял бэшэнгүй түлөөһэ тодорхойлхо гурим продукциин өөрынь үнэ сэн доошолуулжа, ажалай бүтээсэ, шанар нилээд дээшэлүүлһэн байна.

Тэрэшэлэн колхоз доторхи ажахын тоосоото харилсаае саашадань һайжаруулхын, тэрэнэй аша үрынь ехэ, тодорхой болгохын тула үйлэдбэриин хубинуудай хоорондоо чек хэрэглэн тоосохо шэнэ арга нэбтэрүүлэгдээ. Энэмнай колхозой гэшүүн бүхэниие бага гаргашатайгаар ажалдаа һайн үрэ дүн туйлаа, эзэн ёһоор хандаха, продукциин хэмжээе ехэ болгохо хэрэгтэ шиидхэхы үүргэ дүүргэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ колхознай тарялангай үрэжэл һайжаруулха, тогтууритай баян ургаса абадаг болохо талаар нилээд ороолдоло гаргана. Энээндэнь хэдэн жэлэй урда эмхидхэгдэһэн колхозой экономическа совет ехэ туһа хүргэдэг. Энэ соведэй бүриилдэ колхозой хүтэлбэрилгэшэд, мэргэжэлтэд болон эгээн дүй дүршэлтэй, ажалаа һайн мэдэхэ жиирэй зон ороолоо юм. Совет квартал бүри сугларжа, ажахынгаа экономическа байдал зүбшэн хэлсэдэг, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэн доошолуулха гэхэ мэтын асуудалнуудые хараг байна. Тиигэжэ энэ совет үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ талаар һонирхолтой зүбшөөлнүүдые үгэнэ.

Жэшээлхэдэ, соведнай республикын агрохимлабораториой хамта тарялангай картограмма табижа, хүрьһэнэйнь шанар шэнжые шэнжэлжэ үзөөд, энэ газарһаа үндэр ургаса абахын тула хэды шэнээн үтэгжүүлгын хэрэгтэй байһые, ямар болзорто тарилга лэхые тодорхойлжо, механизаторнуудта дурадхаһан байна. Теэд минеральна үтэгжүүлгэ хаанашье хүртэнэгүй. Тиимэһээ шадаал һаа ехэ наг шэбхэ гаргахые оролдонобди.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ гээшэ бага гаргашатайгаар ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха болоно бшуу. Колхозой партком, бүхы коммунистнууд иимэ онол арга саг үргэлжэ бэдэржэл байдаг гээшэ. Партком колхозойнгоо экономическа советдэй хамта һу-һаалиин фермэдэхи худэлмэри гуримшуулха талаар ехэ юумэ хээ юм. Мүнөө эндэ үнеэд гурбан бүлэг болгогдожо хубаагданхай. Нэгэдэхинь һаагдажа байһаа үнеэдэй бүлэг, нүгөөдэнь һаагдаагүй үнеэдэй. Харин гурбадахинь—түрэхэ үнеэдэй бүлэг. Бүлэг бүхэнэй үнеэдтэ тусхай таарамжатай тэжээл үгтэнэ. Энэ хадаа ажалай болон тэжээлэй гаргаша доошолуулһан, һаамхай үнеэдэй һу шэмэ дээшэлүүлһэн байна.

Колхозоймнай алишье һалбари, участок дээрэ коммунистнууд худэлхэдөө, ажалдаа үльгэр жэшээ харуулжа, хододоо түрүү зэргэдэ ябадаг. Жэшээлхэдэ, коммунист П. И. Плюснинэй даадаг тракторно-тарялан ажалай нэгэдэхи бригада нёдондоной ган гасуур жэлдэ гектар бүриһөө 13,5 центнер ороо-һо сохижо, КПССэй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна. Мүн мал ажалай цехэй начальник Р. А. Смолина, тракторист А. Г. Фалилеев, жолоошон А. Ф. Казаков болон бусадай нэрэ аймаг соогоо мэдээжэ болонхой.

Партком болон цехүүдэй партийна организациинууд колхозой гэшүүдэй өөһэдынгөө үзэл сурталай мэдэсэ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхын тула политическэ ба экономическа һуралсал эмхидхэнэ. Тиихэдэ арба гаран политинформаторнууд болон агитаторнууд малшадай үбэлжөөн дээгүүр ябажа, элдэб һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Энэ хүдэлмэри илангаяа һайнаар, оролдосотойгоор библиотекарь Г. Ф. Фомин, һургуулиин багша В. М. Смирнов гэгшэд ябуулна. Эдэ бүгэдэ үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ мүн лэ ехэ нүлөө үзүүлдэг.

Һүүлэй үедэ манай аймагта мүрысэдэг ажахынууд хоорондын шалгалта үнгэргэгдэдэг болонхой. Бидэ мүрысэдэг Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоздо ошожо, тэдэнэй ажал хэрэгүүдээр һонирходог. дүй дүршэлөө халан абалсадаг гээшэбди. Энэ нухэр ёһоной шалгалта алишье талаараа туһатай.

Партком хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг. Хүтэлбэрилгын гуримые нарижуулан һайжаруулха, ажахын тоосоое гүнзэгыруулхэ мэргэжэл шадабаритай хүнүүд хэрэгтэй. Илангала дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдые һурган бэлдэхэ шухала болонхой. Жэл бүри колхозой мүнгэ зөөреэр 4—5 хүн дээдэ һургуулинуудта, техникумүүдтэ һурадаг. Чек хэрэглэн тоосодог болохоо-доо, дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй экономическа һуралсал саг үргэлжэ эмхидхэхэ хэрэгтэй болоно.

Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, мүнөө үеын хүдөө нютагай экономико, ажабайдал дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабариие, эрдэм болбосоролой хэм хэмжээе шэнэ гуримаар сэгнэхэ эрилтэ табина ха юм. Тиимэһээ энээниие хараадаа абахагүй гээшэ үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ шухала нөөсэнүүдэй нэгые алдаһантай адли болоно бшуу.

Иигэжэ колхозой правлени, партком болон мэргэжэлтэд ажалай бүтээсэ болон үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ шэнэ арга боломжонуудые саг үргэлжэ бэдэржэ байдаг болонхой.

И. КОБЫЧЕВ.
Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой парткомой секретарь.

Эрхирэгэй (Загарайн аймаг) совхозой Ленинэй орден то һаалишан Дулмажаб Ширапсынгеева гуша гаран жэлдэ худэлөөд, пенсидэ гарахан юм. Суута һаалишан пенсидэ гарахадаа, Мыдыгма басагандаа 26 үнеэ тушаажа үгэһэн байна. Дүрбэн жэлэй, туршада Мыдыгма совхозой түрүү һаалишадайнэгэн болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ Мыдыгма үнеэн бүриһөө 2.750 килограмм һу һааһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу һаалишан М. Н. Ширапнимбуева.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Мүнөөдэр—Эхэнэрнүүд

Чижит-Цырен Намжилов

ГУРБАДАХИ ДАБАА

очерк

Эзгээн түрүүн хори шахуу жэлэй саана Елизаветын эндэ һайн дураараа һаалишан боложо ерэхэдэнь, зарим нухэдынь гайхалсаһан юм. Юуб гэхэдэ, тэрэ тоһоной заводто яһала хүнгэн, малай шэбхээр зууралтагүй «сэбэр» гэжэ тоотой ажалтай байһан аад, тэрэнээ орхижо, эндэ ерэһэн байгаа бшуу.

— Һаалишан болохоёо яатараа һайхашаагаа гээшэбши? Шинии орондо һаа, тоһонойнгоо заводто дулаан гэр соохоноо бэлэн һу машиндаад, зөөхэй, тоһо иилүүлээд, бэе амархан байхые бодохо һэм, — гэжэ зарим танил намгадынь гайхалсаба.

—Одоо, энэш юу удаан худэлжэ бирахаб даа. Мэнэ хаяад ла арилна аабза. Ондоо тээһээ ерэһэн манай эндэ һайн һаалишан болошоһониинь харагдашагүй. Ходол һэлгэжэ, һэдхэжэ байгша гүбэ, — гээдшье хэлсэхэ эсэ бии һэн.

Үнэхөөрөө, тэрэ үедэ һаалишан болохомни гэжэ һайн дураараа эндэ ерэхэ хүн хоморшог бэлэй. Ходол фермэдэнь хүнүүд дуталдажа, ажахын, отделениин хүтэлбэрилэтшэдые нилээд тухашаруулдаг байгаа. Залуу басагад, бэреэдые, тиинһээ тиитэрээ гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые һаалишадаар табиха гэхэдэ, тэдэниие «бугуулляршье шэрээ һаа» ерэжэ үгэхэгүй жэшээтэй һэн. Үнэндөө, заримшуулай фермын ажалһаа айхань гайхалшьегүй бэлэй. Ехэнхи худэлмэринь хүнэй гараар лэ хэгдэдэг, һүнэй бага һаагдадаг дээрэһээнь ажалайшье түлөөһэнэй ахиршаг байһаниинь элитэ. Ороидоол арба гаран жэлэй саана эндэхи Ородой фермынхид үнеэн бүриһөө жэлдээ миил 1.000 килограммһаа бага үлүүтэйхэн һу һаадаг байгаа ха юм.

Эдэ бүгэдые хуу һайса мэдэжэ байбашье, залуу һаалишан тунхаряагүй. Абаһаар һайн үрэ дүн туйлажархихань тон бэрхэтэй, илангала үнеэдэй һу шэмые эрид дээшэлүүлхын тула айхабтар ехэ оролдолго гаргаха, хүсэ шадалаа гамнангүй худэлхэ хэрэгтэй гэжэ Елизавета Кузьмина түрүүшын үдэрһөө һайн ойлгожо абаа.

Тиигээдшье шэнэ ерэһэн һаалишанда хэзээ тиимэ һайн, һүтэй үнеэдые тусгаар шэлэжэ үгэгшэ һэм. Ехэнхидээл зариманай голоһон, эзэгүй байһан, муушаг гэжэ тоотой үнеэд лэ шэнэ ерэһэн хүндэ дайралдадаг ха юм даа. Энэмнай нюуса бэшэ. Теэд энээн тушаа хэндэ гомдохобши? Тэрэнь һайн, энэнь муу мал гэжэ өөрөө мэдэхэ бэшэ хадаа, заажа үгэһыень лэ абаа гүбши. Елизавета Далаевнадашье баһал түрүүн диилэнхидээ хүгшэрһэн, дэн хатуу хүхэтэй, саг соогоо ёһоор һаагдаагүй байжа хожоршоһон — элдэб үнеэд дайралдаа һэн. Нилээд удаан, гарайнгаа шалажа шархиршатар шобторходонь арай гэжэ хахад хүнэг хүрэхэгүй һу гарадаг үнеэдшье тэдээн соонь олон байгаа. Түрүүшын хоёр-гурбан жэлдэ хэды ехээр оролдобошье, нанаһандаа хүрэмөөр һайн үрэ дүн туйлажа үшөөл шадагүй. Удаань олонхи үнеэдынь хүгшэржэ голодоһондо гаргагдаад, орондонь шэнэ тугаллаһан гунжадые абаа. Хэды тиигэбшье, нэгэ жэлдэ отделени дотороо эгээн түрүүлэн үнеэн бүриһөө 1.800 килогрэмм һу һаагаад байба.

Энэнь саашадаа үшөөл үндэр дабаа гаталха замайнь түрүүшын горитой табсан болоо гэхэдэ алдуугүй. Үнэхөөрөө, эдэ жэлнүүдтэ Елизавета Далаевна һу һаляа нэмээ нэмээһээр, түрүүн 2.000 килограммтай, удаань 2.500-най дабаа дабаад, нёдондо үнеэн бүриһөө 3.005 килограмм һу һаажа, Хэжэнгын аймаг соо гурба мянгатанай тоо нээгээ, үшөө нэгэ гурбадахи дабаагаа гаталаа. Энээнһээ урда тээ Худанай совхозой түрүү һаалишан Валентина Рекунова алар 1973 ондо, нэгэ жэлдэл үнеэн бүриһөө эды шэнээн һу һааһан юм. Тэрэ гэһэрэ эндэхи нэгэшье һаалишан иимэ үрэ дүндэ хүрөөгүй байгаа.

— Ходол Елизавета Кузьминае ехэ һу һаана гэжэ магтанат. Һаангүй яаха юм. Тэрэнэйш зарим үнеэдынь үдэрэй 17—18 литр һу алгадгүй үтэнэ гүбэ. Тэрэниинь намда үгөө һаатнай, бишье тэды шэнээн һу һаахалби, — гэжэ хэншьеб нэгэтэ совхозой малшадай суглаан дээрэ дуугараа бэлэй.

— Тиигэжэ хэлэхээ эшэхээ яанаш? Ши тэрээндэ иимэ һайн үнеэдые шэлэжэ үгөө һэн гүш? Үгы. Энэшни үнеэдээ альган дээрээ үргэжэ бөөмэйлхэһөө наагуур харуулжа, эдеэлүүлжэ, өөрөөл иимэ болгоо ха юм. Һананагта, түрүүн / ямар үнеэдые тушаажа абаа һэм, мүнөө тэдэнээ ямар болгоо? — гэжэ тэрэ үедэ фермые даагшаар хүдэлжэ байһан хуушанай малшан Дашима Галсановна Аг[illegible]нова бодоод, эрид хэлэбэ.

Бусад һаалишад, малшадшье тэрэниие дэмжэжэ, дарья табилдашоо һэн.

Үдэр бүри зэргэлээд хүдэлжэ байхадаа, һаалишад хэнэйнгээ ажалдаа ямараар хандадагые хуу элэер хаража ябана бшуу. Елизаветa ехэ хүдэлмэришэ, хэһэн ажалдаа оролдостой нэтэрүү, олон үтэгүй, даруу номгон зантай хүн гэжэ суг-таа хүдэлдаг нүхэдэйнгөө дунда абаһаар мэдэгдэдэг. Ходол бултанһаа түрүүн фермэдээ ерээд, эгээл һүүлдэ тэндэһээ гаража ошохо. Тэрэ заншалаа мүнөөшье алдаагүй.

— Би Лизые үминэй мэдэхэб. Одоол үнэн сохэ, арюун сёһор сэдьхэлтэй хүн гээшэ. Ядаһан, зобоһон зондо яажашье һаань, түһалхал гэжэ оролдожо ябаха. Илангаяа залуу һаалишадта залуучуудтаа заажа, зохидоор хэлэжэ үгэдэг юм.

Ажал тухайгаа үндэр һунигүй бодожо ябадаг хүн гээшэ ха гээд һанагшаб. Өөрөө һайнаар хүдэлөөд, магтуулаад ябабални болоо, бусадай ямарааршье хүдэлхэдэнь, намда хамаатай бэшэ гээд, хамараа хараад ябадаг зариимашуул бии үгб даа. Елизавета Далаевна тиимэ хүн бэшэ, — гэжэ нүхэр Агванова хөөрөө һэн.

— Теэд тэрэ хайшан гэжэ жэлһээ жэлдэ эрхим үрэ дүн туйлана гээшэб? Ямар «нюусатай» хаб? — гээд, асуубаб.

— Юун тиимэ тусгаар «нюуса» байха һэм даа. Һаалишанай ажал одоол мэхэгүй хүдэлмэри гээшэ. Хэр зэргэ хүсэ хүлһэ гаргажа, сагаа гамнангүй, гэр тээшээ үлүүсэ ярангүй хүдэлнэш, тэрэнэйшни зэргээр лэ хүнэг амһарташни сагаан эдеэгээр билтарха ха юм даа. — гэжэ Эндэхи фермын үнинэй һаалишан Цыпилма Мункуева хэлээ бэлэй.

Үсөөхэн үгөөршье һаа, энэнь һаалишанай ажалые яһала гүйсэд тодорхойлон харуулна гэжэ һанагдана.

Нёдондо нухэр Кузьмина үнеэн бүриһөө 3.000 килограмм һу һаагаад, ажахы, аймаг дотороо эгээл «ехэ дабаа гаталба гэжэ дээрэ хэлээ һэмди. Теэд эдэ тоое лурдаад үнгэрээдэ бэлэн ааб даа. Үнэндөө энэмнай олон жэлэй эсэшэ сусашагүй ажалайнь дүн, бүхы мэргэжэл шадабариинь, хамаг хүсэл өрмэлээлэйнь идалаа гээшэ. Юрын лэ нютагай һ а ш к а руулагдаһан үүлтөрэй үнеэн бүриһөө жэлдээ 3 мянган килограммһаа дээшэ һу һааха гүйсэд арга бии гэжэ бодоторoор харуулһаниинь ехэхэн удха шанартай. Һая болотор Хэжэнгын аймагай ажахынуудта үнеэн бүриһөө 2.000 килограммшье һу һааха эзэшэ хүртэшэгүй ехэ дабаан гэжэ тоологдодог байгаа бшуу.

Гэхэтэй хамта эдэ бүхы амжалтань бэшээр туйлагдаагүй. Хэдэн бага үхибүүдтэй гэрэй эзэн эхэнэртэ үглөөгүүр үүр-сүүрээр бодожо, фермэ гээшэ яараха, үдэр ерэжэ, сай уугаад дахин тэрээ руугаа түргэхэн ошохо, үдэшэ орой ерэхэ. Тиигэжэ ибэл зунгүй, нэгэшье үдэр һамшангүй хүдэлхэ гээшэ хүнгэн бэшэ. Яяар долоон үхибүүдые үдэр бүри эдеэлүүлхэ, һурбуулидань ябуулха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй. Энэмнай баһал бага бэшэ ажал.

— Мүнөө үхибүүд томо болоо. Гурбан ехэмнай хүл дээрээ гаража, өөһэдынгэр бүлэтэй болонхой. Дүрбэн багамнай һүргуулида һурана. Юрэдөөл, хүү туһатай болоо даа. Нэгэшье ядаха, дутаха юумэн үгы. Гүрэн түрын ехэ анхарал оролдолгын, мүн түрэл совхозойнгоо, нютагай зон нүхэдэй дэмжэлтэ, туһаламжын ашаар нимэ һайн һайхан ажаһууна гээшэбди. Нухэрни — Георгий Павлович Соловьев намтаяа суг-таа энэ фермэдэ малшанаар олон жэлдэ хүдэлнэ. Бэе бэеэ дэмжэжэ, эбтэй эетэй ажаһууха, ажаллахада, хэһэн хүдэлмэришье урагшатай һайн байна ха юм даа, — гэжэ Елизавета Далаевна хөөрөө һэн.

Нээрээл энэ айлайхние ехэ, багагүй булта ажалша бэрхэ, урагшаа һанаатай зон гэжэ нютагайхиниинь хэлсэдэг байна. Нёдондо зун үбһэ хуряалгын халуун хүдэлмэринь үедэ сабшалга, хуряалга дээрэ хүнүүдэй дуталдажа, туһашаруу болоод байхада, Елизавета Далаевна Георгий Павловичтай нухэртээ, үхибүүдтээ үрид хөөрэлдөөд, отделениингээ парторганизациин секретарь Д. Ц. Цыренжаповта ошобо.

— Би энэ жэлдэ өөрынгөө бүлэг үнеэдые үбһые өөрөө сабшаа хамин, сабшалан үгэбэ.

— Теэд үнеэдые һааха юм? — гээд гайхаба.

— Үнеэдээ һаахынь һарта, сүлөө саг-таа хаб. Нүхэрни, үхүдэлэлсэхэ. Хэдынь нер үбһэ таһалжа үмнай, совхоздо туһа ха юм, — гэбэ.

Тиигэжэ тэдэнэр лөөрөө 80 гаран үбһэ сабшажа нүрилнэй жэшээгээр бусаа, һаалишад, малшадтэжээл бэлэдхэгэдэ тэйгээр хабаадалсаа.

Мүнөө үбһэ тэжэ тамат, шэмэрүүн үбэлжэлгын үедэшэ вета Кузьмина һаажа байнаар. Д. һаалгажа байна 1[illegible] нээ үдэрэй 180—19[illegible] грамм һу абадаг. [illegible] тэй Маня, Орбита гэжэ нэрэтэй үнеэ[illegible] тустаа үдэрэй 16—[illegible] логрэмм һу үгэнэ.

— Жэлэй дүрбэн үнеэдээ һу ехээр тула һайнаар хар эдеэлүүлхын хаа эгээл хаһа сагыень гүй үрэжүүлхэ, м[illegible]ние жэл соо нэгэ[illegible] нубарюулан тугаллуу рэгтэй гэжэ [illegible] Үнеэдые үрэжүүлгэ техник-үрэжүүлэгшы[illegible] рюусаха хэрэг гэжэ [illegible] һаалишад һанадаг. [illegible]руу. Туголлаһанайн[illegible] дэ 18—19 хоног соо [illegible] наринаар, нэгэшье [illegible] рангүй адаглан хара[illegible] той болоһыень мэд[illegible] тэрэ дары үнеэгээ [illegible] венна үрэжүүлгын [illegible] өөрөө абаашадагби. [illegible] жэ эдэ жэлнүүдтэ [illegible] үнеэ нубайруулаагүй [illegible] жүүлһэнэймни ёһоо[illegible] январь, февраль [illegible] үнеэн тугаллаба. [illegible] ехэ һаагдажа эт[illegible] гэжэ Елизавета Д[illegible] хөөрэнэ.

Иигэжэл үдэрһөө жэлһээ жэлдэ үнэн [illegible] гыаар ажаллахадал, томо ехэ амжалта [illegible] жа, магтаал солодо [illegible] ябана ха юм. «50 [illegible] тября» совхозой Ор[illegible] тагай фермын суут[illegible] шан Елизарета Д[illegible] Кузьмина эрхим [illegible] гаа түлөө түрэн т[illegible] дэр шан — Ажалай [illegible] Тугай орденоор шаг[illegible] хай, республикын г[illegible] малшанай нэрэ зэрэг[illegible] тэнхэй, коммунис[illegible] ударник юм, мүн [illegible] Советэй депутадаар [illegible] удаа һунгадаа.

Н. НАМЖИЛ.
Хэжэнгын аймаг.

БАРИЛГАШАН СОЛОТОЙ

Клава арбан долоо хүрөөл ябахадаа, ямар мэргэжэл шудалха тухайгаа пайса бодомжолжо үзөө һэн. Хүдөөдэ түрэһэн тула һаалишанай, огородой эдеэ тариншадай ажал һайн мэдэхэ байгаа. Юундэшьеб, эдэ мэргэжэлнүүдые шудалха дураниинь үгы һэн. Тэрэ үедэ Тимлюйн цементын завод баригдажа эхилээ. Талын дунда мантан корпусууд ербын бодожо, хүн зоной анхарал татадаг бэлоо бэлэй. Альганай зэргэ хирпиисэнүүдые бэе бэедэнь хоноон, үндэр ехэ гэрнүүдые бодхожо байһан хүдэлмэришэдэй ажал хэрэгээр залуу басаган ехэ һонирхожо, түрэл нютагтаа барилга хэхэ тухайгаа бодомжолдог болоо.

Нэгэтэ заводой кадрнуудай таһагта сэрэжэ, барилгашанаар хүдэлхэ тухайгаа мэдүүлээ һэн. Бууралтад гэһэн толгойтой, наһажаал хүн бэеэр багашаг залуу басагые хүлһөөнь толгойдонь хүрэтэр хараад, бага зэргэ дуугай һууһанай удаа:

— Барилга хэхын тула һайнаар һураха хэрэгтэй. Үшөөл залуу байнаш. Ажаллажа үрдихэш, — гэжэ аха ёһоной үгэ хэлээ бэлэй.

— Үгы даа, би барилга дээрэ худэлхэ хүсэлэнтэйб, — гэжэ Клава эрид шиидэнгеэр хэлэбэ. Тэрэ гаража ошохоор бэшэл хэбэртэй. Залуухан аад, иимэ эрид зантай басаган кадрнуудай таһагай даргын анхарал татаа хаш.

— Тиигээ һаа, манай ФЗО-до һураха, барилгашанай мэргэжэл шудала. Тэрэнэй һүүлээр лэ шамайе ямар участогта эльгээхээ хаража үзэхэбди, — гэжэ кадрнуудай таһагай дарга залуу басаганда дурадхаа бэлэй.

Клава Соркало штукатурщигай, шэрдэгшын мэргэжэл шудалжа, Тимлюйн цементын, удаань асбоцементнэ зүйлнүүдэй заводуудай корпусуудые, худэлмэришэдэй байрын гэрнүүдые барилсаһан юм. Таисия Суранова, Анна Шигина гэгшэд мүн лэ Клаватай суглаа һураха, барилгашанай мэргэжэлтэй болоо һэн. Тэрэ гэһэр хорин табан жэл үнгэрөө, хамта Кабанскын аймагай хүдөө нютагуудта нилээд олон объектнүүдые барилсаһан, барилсанашье.

— Ехэ, багашье объектнүүд дээрэ худэлэгдөө. Һүүлэй жэлнүүдтэ 24 мянган гахай шахан таргалуулха комплекс барилсажа, бүхы 60 объектнүүдэй дотор талын худэлмэри хэнэн байнабди. Ажалыемнай гүрэнэй комисси тушаажа абахадаа, «һайн» гэһэн сэгнэлтэ үгөө һэн, — гэжэ Клавдия Афанасьевна Соркало ажал хэрэг тухайгаа хөөрэнэ.

Набтархан бэтэй, дүшэ гаран наһанай барилгашанай эхэнэрэй ажалайнь намтар алдарта хэрэгүүдээр баян юм. Клавдия Афанасьевна барилгашанай мэргэжэл шудалхадаа тон харюусалгатай, хүндэтэй, хүнгэн бэшэ мэргэжэл шэлэһэнээ мэдэжэ байгаа.

Клава хүшэр хүндэ юумэнһээ айжа сухарихагүй, эрид сэхэ абари зантай хүн. Тиимэһээл мэргэжэл шадабаряа ходоодоо дээшэлүүлхэ, түрүү худэлмэришэдэй дүй дүршэлые халан абаха, шэнэ онол арга хэрэглэхэ гэжэ эрмэлзэжэ ябадаг юм. Клавдия Афанасьевна эрхим һайнаар ажаллажа, 590-дэхи колоннын худэлмэришэдэй маргаалда хүртэжэ ябаһаар.

Клавдия Афанасьевна 25 жэлэй жэлнүүдтэ 24 мянган гахай шахан таргалуулха комплекс барилсажа, бүхы 60 объектнүүдэй дотор талын худэлмэри хэнэн байнабди. Ажалыемнай гүрэнэй комисси тушаажа абахадаа, «һайн» гэһэн сэгнэлтэ үгөө һэн, — гэжэ Клавдия Афанасьевна Соркало ажал хэрэг тухайгаа хөөрэнэ.

Набтархан бэтэй, дүшэ гаран наһанай барилгашанай эхэнэрэй ажалайнь намтар алдарта хэрэгүүдээр баян юм. Клавдия Афанасьевна барилгашанай мэргэжэл шудалхадаа тон харюусалгатай, хүндэтэй, хүнгэн бэшэ мэргэжэл шэлэһэнээ мэдэжэ байгаа.

Клава хүшэр хүндэ юумэнһээ айжа сухарихагүй, эрид сэхэ абари зантай хүн. Тиимэһээл мэргэжэл шадабаряа ходоодоо дээшэлүүлхэ, түрүү худэлмэришэдэй дүй дүршэлые халан абаха, шэнэ онол арга хэрэглэхэ гэжэ эрмэлзэжэ ябадаг юм. Клавдия Афанасьевна эрхим һанартайгаар ажалаа хэнэ. Буряадай АССР-эй габьяата барилгашан гэһэн нэрэ солодо хүртэнхэй. Бригадынь бэшэшье олон гэшүүд хүнһөө бүридэһэн бригадые мүнөө хүтэлбэрилнэ. Эдэ мнай хэд бэ гээд хаража үзэе. КПСС-эй Буряадай партийна организациин шалгалтын комиссиин гэшүүн Тамара Николаевна Шевелева, «Юньэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн нэрэ солодо хүртэһэн Капитолина Константиновна Тяпкина, Анна Степановна Шигина, Таисия Васильевна Суранова болон бусад болоно. Бултадаа сасуутан, ФЗО-до һуража, барилга хэ-хэ мэргэжэл шудалһан. Эдэнэр хорин табан жэлэй туршада хамтадаа худэлжэ, баян дүршэлтэй болоһон юм. Үгөөз ойлгосожо шададаг. Бригадын гэшүүд мүнөө «Эрхим шанарай бригада» гэһэн нэрэ солодо хүртэхын тулада тэмсэжэ байна.

Эдэ худалмэришэ эхэнэрүүд түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябаһаар. Клавдия Афанасьевна Соркало ходоодоо эрхим шанартайгаар ажалаа хэнэ. Буряадай АССР-эй габьяата барилгашан К. А. С[illegible] тэрэнэй хани нүхэд э[illegible] галтайгаар ажаһууна. [illegible] сэхээр ажаллажа, түр[illegible] тагаа шэнэ барилга[illegible] шэмэглэнэ.

К. ЖАМЬЯН[illegible]

ӨТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

НУГАРШАГҮЙ ЗОРИГТОН

— Манай цехэй худалмэришэд 1977 онойхиһоо 3 мянган тонноор ехэ продукциин гаргаха даабари абаһай. Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула цехэймнай худалмэришэд нилээд ехэ ажал худалмэри хэхэ болоно. Булад хайлуулха электро-пеэшэнгүүдые, бэшэшье оньһон түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэй. Худалмэришэн бүхэн ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандаха зэргэтэй. Тэрэгүйгөөр гүрэнэй даабари дүүргэхэнь хүндэ болохо, — гэжэ ЛВРЗ-гэй булад хайлуулгын цехэй партийна организациин секретарь Р. К. Торонов хэлэнэ.

Булад хайлуулгын цехэй коллектив заводой томохон коллективүүдэй нэгэниинь мүн болоно. Эдэнэр жэлһээ жэлдэ ехээр булад хайлуулжа, локомотивуудта, вагонуудта хэрэгтэй детальнуудые олоор гаргана. Булад хайлуулха ажалай нюуса һайнаар мэдэхэ болоһон худалмэришэд эндэ яһала олон. Борис Борисович Новиков тэдэнэй нэгэниин

ласхоорондын һайндэр

ТҮРҮҮ ЗӨРГӨДӨ ЖАГСАНХАЙ

— Байгал-Амарай түүмэр ... барилга эхилбэ гэнэн ... Тюмень—Сургут. ...ан барилга дээрэ ажаллаа... байхада дуулаа бэлэй... Тинхэдэ нүхэрни Сургутын барилга дээрэ комсомол-залуушуулай бриг... хүтэлбэрилжэ байгаа — гэжэ Капитолина ...менко бидэндэ хөөрэнэ. БАМ-ай барилгын эхилэ... жил шахуу сагай үнэ... байхада, манай бүлиний танил, мүнөө ...ж неангарскстрансстрой» ...тын парткомой секретарь Валерий Петрович Фадеев бэшэг абаад, 1975 ...январь һарада иишэ ...ж ерээ һэмди. Намтай ...а комсомолой гэшүүн ...а Стекловатова, Клавдия Романова, Лора Фадеева гэшэд ерэлсээ бэлэй.

...моон жэлэй туршада ...нь—Сургудай барилга ...а штукатуршад болон ...гшэдэй бригадые хүлэ...

...ааг ...ааг ...ааг

Мүнөөдэр—Эхэнэрнүүдэй улаасхоорондын үдэр

ОНСО ГАБЬЯА ХАРУУЛЬАН ЮМ

Энгельсина Сахаровская (Шолунова) тинхэдэ арбан долоо наһаяа гүйсэжэ ябаа. Дайн дажар эхилжэ, газар дайдаарнай улаан шуһа урдахуулаа. Харин муухай дайсадые үзэн ядажа, Энгельсина заатагүй фронт мордохо гэжэ шиидэбэ. Теэд наһаяа гүйсөөдүй басаганай военкомадта мэдүүлгэ бэшэхэдэнь, өөдэ абажа үгэхэ хүн олдоогүй. Тиибэшье жэл үнгэрһэн хойно тэрэ өөрынгөө хүсэлые бэелүүлжэ һалаа. Красноярск хото эльгээгдэжэ, телеграфистын курсада һураад, «эрхим» гэһэн сэгнэлтэнүүдээр шалгалтануудаа тушааһан байна.

Тэрэнэй дайшалхы зам Воронеж шадар эхилээ гэн. Удаань 1-дэхи Украинска фронтын бүридэлдэ оробо. Румыниин газар дээрэ хүндэ хүшэр байлдаан болжо байба. Батальоной командир телеграфист басагадта хандажа, шархатаһан хүнүүдтэ туһаламжа үзүүлэлсэхынь гуйгаа һэн. Энгельсина Шолунова хани басаган Женя Никитинатай суг энэ гуйлта дүүргэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлбэ. Зай забһаргүй буугай һомон эшхэржэ, снарядууд тэһэржэ, шэхэн дулиирхэдэл гэнэ. Теэд яахабши? Шархатаһан сэрэгшэдые абархал хэрэгтэй бшуу. Шархыень һэндэнгүй, һэмээхэн уяжа, даннай талмайһаа үргэжэ гаргаха шухала. Энгельсина халуудажа хүлэошөөд, амияа абажа ядан, урагшаад мүлхинэ. Хэды сэрэгшэдые нюрган дээрээ шэрэһэнээ тоолоогүй. Шэрүүн байлдаанай үедэ урагшаа нэгэ харахадаа, немец сэрэгшэдэй добтолжо ябахые ойлгожорхибо. «Урагшаа, Эхэ оронойнгоо түлөө!» гэжэ хашхарһанаашье Энгельсина ооредо һайн мэдэрээгүй һэн. Иимэ уряа дуулаһан сэрэгшэд шэнэ хүсэ нэмэһэндэл добтолжо эхилээ бэлэй. Энэ байлдаанда гаргаһан баатаршалгынгаа түлөө Энгельсина Алдар Солын III шатын орденоор шагнагдаһан юм. Онсо габьяа гаргаһан эхэнэр сэрэгшэд соohoo манай республикаһаа гансал Э. Сахаровская нимэ үндэр шагналда хүртэһэн гэжэ тэмдэглэлтэй. Энээнэй урда тээхэнэ эрэлхэг басаган «Дайшалхы габьяагай түлөө» гэһэн медаляар корпусой комсомолой суглаан дээрэ шагнагдаа бэлэй. Нэгэ удаа шархатажа, эмнэлгэдэшье байха саг ерээ һэн.

Илалтын һаиндэрые Энгельсина Сахаровская Чехословакиин газар дайда дээрэ угтаа. Мүнөө тэрэ гурэн түрын 7 шагналтай. Амгалан байдалай тогтоогдоходо, түрэл Буряадтаа бусажа, телеграфистаар хүдэлөө. Теэд уран зураргта онсо шуналтай тула уран зурааша болохо гэжэ шиидээ һэн. Мүнөө тэрэ локомотив-вагон саһабарилгын шэрэм шудхадаг цехтэ уран зураашаар хүдэлнэ. Тус заводой музейдэ Энгельсина Ефимовнагай зураһан зурагууд олон. Мүн «Октябрь» кинотеатрай дэргэдэ тэрэнэй зураһан Советскэ Союзай 34 Геройнуудай дүрэ зурагууд олоной анхарал татадаг.

Юрын буряад басаганай дайшалхы габьяа, ажабайдал бидэнэй сэдьхэлдэ омогорхол түрүүлнэ!

О. ЦЫБИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Алдар Солын III шатын орденто Э. Е. Сахаровская.

Авторай фото.

АХАЛАГША ЛЕЙТЕНАНТ

Энгэртээ «Милициин отличник» гэһэн тэмдэгтэй, ахалагша лейтенантые хододоо үхибүүдэй дунда хөөрэлдөө үнгэргэжэ, лекци уншажа ябахыень харагшабди. Энэмнай Буряадай АССР-эй МВД-гэй ГАИ-гай пропаганда болон агитациин таһаганай инспектор гээшэ. Үхибүүдэй дунда һэргылэмжын, ойлгууламжын, хүдэлмэри ябуулха зорилготой Галина Николаевна Моргунова һурагшадтай суг хотын үйлсэ, талмайнуудта бии болонхойл байдаг юм.

— Улаан-Удэ хотын Октябрьска районой хүүгэдэй 15-дахи саадта хүмүүжүүлэгшээр хүдэлжэ ябахадаа, ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ болоо һэм, — гэжэ мүнөө Галина Николаевна хөөрэнэ.

Тиихэ үедэ милицидэ ажаллаха дээдэ һургуули дүүргэһэн эхэнэрнүүд үсөөн байдаг бэлэй. Тэрэ гэхэнээ хойшо арбан жэл боложо ябана. Үнгэрһэн энэ үе соо Галина Николаевна Улаан-Удэ хотын бүхы һургуулинуудай һурагшадтай «Үйлсэ хүндэлэн гараха дүрим шудала, мэдэ» гэһэн хөөрэлдөө үнгэргэжэ байдаг. Тэрэ һурагшадтай хөөрэлдөө үнгэргэжэ байхадаа, ерээдүйдэ хэнэй хэн болохо тухай асуудалаар һонирходог, тэрэ мэргэжэл тухайнь һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргэдэг заншалтай.

— Би жолоошон болохо дуратайб. Юундэб гэхэдэ, жааханһаа хойшо машинануудые һайхашаадагби. Тиихэдэ харгыгаар ябахадаа, харгын дүрим эбдэхэгүйб. Яахадааб гэхэдэ, светофор һайса хаража ябаха болоҗ ноб, — гэжэ Улаан-Удын 33-дахи һургуулида һурадаг Сережа Васильев хэдэн жэлэй урда тээ хэлээ бэлэй.— гээд, нүхэр Моргунова хөөрэнэ.

Мүнөө Сережа Васильев 16-дахи ГПТУ-да һурана. ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэдтэ туһална. Тэрэ үхибүүдэй дунда харгын дүрим тайлбарилха, ойлгуулха талаар эдир инспектор болонхой, балшар жаахан үхибүүдтэ яагаад харгы хүндэлэн гараха тухай ойлгуулжа, хэлэжэ үгэдэг.

Хэнэйшье мэдэһээр, хото, хүдөөдэшье багашуул харгын дүрим эбдэхээ һанадаг. Тиимэнээ эдэнэрэй дунда ойлгууламжын, һэргылэмжын, илангаяа үхибүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха гээшэ милициин хүдэлмэрилэгшэдэй ехэ үллгань болоно ха юм. Өөрынгөө энэ ажалда дурлаһан Галина Николаевна хүүгэдэй саад, яслинууд, һургуулинуудта хододоо ошожо, уулзаалга, хөөрэлдөө үнгэргэжэл байдаг. Эпээннээ гадна телевизорээр, радиогоор «Светофор» гэһэн дэмжуулга хирэ-хирэ болоод лэ үнгэргэжэ, харгы хүндэлэн гарахадаа болгоожо ябаха тухай үхибүүд, түрэлхидтэ һануулга хэдэг юм. Һүүлэй үедэ хотын һургуули бүхэндэ «ГАИ-гай эдир туһалагшад» гэһэн пост байгуулагданхай. Эндэ аха класси Алдар Солын III шатын орденоор шагнагдаһан юм. Онсо габьяа гаргаһан эхэнэр сэрэгшэд соohoo манай республикаһаа гансал Э. Сахаровская нимэ үндэр шагналда хүртэһэн гэжэ тэмдэглэлтэй. Энээнэй урда тээхэнэ эрэлхэг басаган «Дайшалхы габьяагай түлөө» гэһэн медаляар корпусой комсомолой суглаан дээрэ шагнагдаа бэлэй. Нэгэ удаа шархатажа, эмнэлгэдэшье байха саг ерээ һэн.

Илалтын һаиндэрые Энгельсина Сахаровская Чехословакиин газар дайда дээрэ угтаа. Мүнөө тэрэ гурэн түрын 7 шагналтай. Амгалан байдалай тогтоогдоходо, түрэл Буряадтаа бусажа, телеграфистаар хүдэлөө. Теэд уран зураргта онсо шуналтай тула уран зурааша болохо гэжэ шиидээ һэн. Мүнөө тэрэ локомотив-вагон саһабарилгын шэрэм шудхадаг цехтэ уран зураашаар хүдэлнэ. Тус заводой музейдэ Энгельсина Ефимовнагай зураһан зурагууд олон. Мүн «Октябрь» кинотеатрай дэргэдэ тэрэнэй зураһан Советскэ Союзай 34 Геройнуудай дүрэ зурагууд олоной анхарал татадаг.

Юрын буряад басаганай дайшалхы габьяа, ажабайдал бидэнэй сэдьхэлдэ омогорхол түрүүлнэ!

О. ЦЫБИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Алдар Солын III шатын орденто Э. Е. Сахаровская.

Авторай фото.

БОДОМЖОЛХООР БАЙБА

Хотын түбэй библиотекэдэ эхэнэрнүүдтэ зорюулагдаһан номой выставкэ нээгдэбэ. Тус выставкэ хэдэн хэһэгтэй бүридэнэ. «Октябриин хубисхалай сасуутан» гэһэн тематическа нэгэ хэһэгтэнь эхэнэр революционернүүдэй ажал ябуулга, ажабайдал харуулһан номууд олон. Эрэлхэг зоригтой, үнэн сэхэ революционернүүд А. М. Коллонтай, Вера Хорунжал, Инесса Арманд, Надежда Колесникова, В. И. Ленинэй наһанайнь хани нүхэр Н. К. Крупская гэгшэд ами наһаяа хайрлангүй, арадай засагаа гартаа абаха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсаһан байна. Эдэнэй дунда бэлигтэй уран зохёолшо, багша, пропагандист, дипломат бии.

Выставкын удаадахи хэһэг «Хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ» гэһэн нэрэтэй. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жэлнүүдтэ онсо габьяа гаргаһанайнгаа түлөө Советскэ Союзай Геройн нэрэ ээргэдэ хүртэһэн эхэнэрнүүд манай орон дотор олон. Тэдэнэй зариман тухай эндэ уран зохёолой номууд, дурдалганууд бии. «Манай үеын эхэнэрнүүд» гэһэн ниитэ гаршаг доро бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдэй социальна дэбжэлтын, обществын урган һалбархын түлөө тэмсэл тухай хөөрэһэн номууд табяатай. Капиталис оронуудта эхэнэрнүүд национальна сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадана. Энэ талаар Н. А. Егоровагай ном тон һонирхолтой гэжэ выставкэ харагшад тэмдэглэнэ. «Сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй дүй дүршэл согсолходо, революциин илалта эхэнэрнүүдэй хабаадалгаһаа сэхэ дулдыдаг гэжэ элирүүлэгдэнхэй» гэжэ В. И. Ленинэй хэлэһэн сэсэн мэргэн үгэнүүд эндэ аржытар бэшэгдэнхэй.

Совет ороной эхэнэрнүүд... Гүрэн түрын шухала асуудалнуудые шиидхэлсэн, түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулан, коммунизм байгуулажажа байһан эхэнэрнүүд тухай хэды олон ном, дуун, шүлэг бэшэгдэнхэйб? Жэшээлхэдэ, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Макеевскын металлургическа заводой оператор, Социалис Ажалай Герой А. Литвиненкын «Хүшэр хүндые дабажа гараһандаа урма баяргайб» гэһэн рассказ һонирхон уншамаар.

Выставкын һүүлшын хэһэгтэ Буряад ороной ажалша, шударгы бэрхэ эхэнэрнүүд тухай мэдэжэ абахаар. Гадна бүхы бэлиг шадабяяа гарган, хонгёо һайхан дуунуудаар, уран шүлэг, үян хатараар хүн зоошие гайхуулжа байһан артистнар, уран зохёолшод, композиторнуудые тэмдэглэнгүй үнгэржэ болохо аал? Илангаяа уран зурааша А. Сахаровская тухай ном тоо, баримтануудаар баян, һонирхолтой гэжэ тэмдэглэлтэй.

Выставкэ хаража, эрдэм мэдэсэеэ үргэдхөөд, байхадаа, совет эхэнэрнүүдэй сэдьхэлэй һайн һайхан шэлжэ шанар, гайхамшаг ажал, баатаршалга тухай бодомжолхоор лэ байдаг.

Г. ДАШЕЕВА.

ОЛОНИИТЫН ХҮНДЭТЭ ХЭРЭ

Түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха бүхэроссин эмхиин бүлгэмэй манай республикада һаяхан боложо үнгэрһэн эзлжээтэ пленум дээрэ «Түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха бүхэроссин бүлгэмэй III съезд ба республикын эмхинүүдэй саашанхи зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Тус асуудалаар энэ бүлгэмэй Буряадай отделениин президиумэй түрүүлэгшэ, Буряадай АССР-эй Министнүүдэй Советэй түрүүлэгшын орлогшо **С. В. Ангапов** элидхэл хэжэ, һүүлэй жэлнүүдтэ республика дотор түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха һэльбэн шэнэлхэ, тиигэжэ ажалшадые, илангаяа залуу үетэнние Эхэ орондоо инаг дуратайгаар, үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тэдэнние хэрэглэхэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байна.

Манай парти болон правительство Эхэ оронойнгоо алдарта түүхые ба соёлой хүгжэлтые гэршэлһэн памятнигуудые сахин хамгаалха, ажалшадые үзэл суртал-политическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тэдэнние аша үрэтэйгөөр хэрэглэхэ асуудалнуудта саг үргэлжэ ехэ анхарал хандуулжа байдаг гээшэ. «Түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха, хэрэглэхэ тухай» ССР Союзай Хуули баталан абаһан ушар, СССР-эй шэнэ Конституци дотор энэ асуудалаар тусхай статья оруулһан ябадал хадаа энээнние эли тодоор һэршэлнэ бшуу.

Парти ба правительствын табиһан шухала зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ Бүхэроссин бүлгэм ехэ үүргэ дүүргэдэг байха юм. Үнгэрэгшэ зун боложо үнгэрһэн Түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха бүхэроссин бүлгэмэй III съезд һүүлэй табан жэл соо хэгдэһэн хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолон хараад, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлһон байна. Мүнөө үедэ энэ бүлгэм хадаа айхабтар ехэ арга боломжонуудтай эмхи болонхой. Юуб гэхэдэ, тус бүлгэмэй эмхинүүдтэ 12,5 миллион гэшүүд тоологдоно, жэл бүри 7 миллион тухай түхэриг мүнгэн памятнигуудые һэльбэн шэнэлхэ, болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэридэ гаргашалагдана. Шэнэ памятнигуудые шэнжэлэн оложо, гүрэнэй бүридхэлдэ абтана бшуу. Хэдэн мянган памятнигууд музейнүүд болгодожо, хүн зондо харуулагдадаг болоо. Һүүлэй табан жэл дэ шэнээр бүридхэлдэ абтаһан 3669 памятник РСФСР-эй Министнүүдэй Советэй тогтоолоор гүрэнэй удха шанартай памятнигууд болгогдон баталагдаа.

Гүрэн түрын нимэ ехэ удха шанартай хэрэгтэ тус бүлгэмэй Буряадай республикын эмхи бага бэшэ хубитаяа оруулжа байнхай. Республика доторнай мүнөө 717 эхин эмхинүүдтэ 101,7 мянган гэшүүд тоологдоно. Һүүлэй табан жэл соо тус бүлгэмэй гэшүүдэй тоо хоёр дахин ургаһан, 142,5 мянган түхэригэй мүнгэ зөөри памятнигуудые һэльбэн шэнэлхэ, саһабарилха, тэдээн тухай үргэн олонитэдэ ойлгуулан тайлбарилха хүдэлмэриндэ гаргашалагдаһан байна. Жэл бүри памятнигуудай тоо олошорно, шэнэ шэнэ памятнигууд бодхоогдоно. Манай республика дотор мүнөө түүхын ба соёлой 1037 памятник, тэрэ тоодо археологиин — 526, түүхын — 441, архитектурын — 58 гэхэ мэтэ памятнигууд бии.

Һайн дурнай тус бүлгэмэй Хяагтын, Бэшүүрэй, Загарайн, Түнхэнэй аймагуудай, Октябрьска болон Железнодорожно районуудай эмхинүүд һайнаар хүдэлжэ, илангаяа залуушуулые Эхэ орондоо инаг дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулжа байдаг юм. Онсо шухаг памятнигууд этнографическа музейн газар дээрэ асаргдажа, олоной анхаралда табигдадаг болоо. Декабристнуудай дурасхаал мүнхэлхэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна.

Мүнөө жэлдэ 250 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхээ байһан Хяагта хотодо олон тоото памятнигууд шэнэлэгдэн саһабарилагдаха юм.

Тус бүлгэмэй болон республикын Соёлой министерствын үүсхэлээр Буряадай АССР-эй Министнүүдэй Совет үнгэрһэн жэлэй ноябрь һарада «Түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха ба хэрэглэхэ тухай» СССР-эй Хуулиин хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһан тухай үргэн ехэ тогтоол баталан абаһан байха юм. Энэ тогтоолой ёһоор 1978 — 1980 онуудта 100 гаран памятнигуудые һэльбэн шэнэлхэ, саһабарилха, болбосон түхэлтэй болгогдохоор хараалагдаа.

Гэбэшье, нэгэ зарим аймагуудта памятнигуудай хойноһоо харуулһалга хангалтагүйгөөр табигдаһан, һандаржа муудажа байһан хүшөөнүүд олон зандаа. Илангаяа археологиин олон тоото памятнигууд һандаагдажа, зарим газарта барилгын материал болгожо, хэрэглэхэ ушарнууд үзэгдэнэ. Эбсэшгүй нимэ ушарнууд Улаан-Удын, Хэжэнгын, Хориин аймагуудта дайралдана. Улаан-Удэ хотын архитектурна памятнигуудые ашагладаг Худалдаа наймаанай, Элүүрые хамгаалгын министерствэнүүд болон бусад албан зургаанууд саг үргэлжын анхарал табинагүй, һэльбэн шэнэлхэ хүдэлмэридэ мүнгэ зөөри һомолногүй гэжэ онсо тэмдэглэгдээ.

Ушар иимэһээ түүхын ба соёлой памятнигуудые саһин хамгаалха, аша гөөр хэрэглэхэ талаа бүхэндэ үшөөл ехэ мэри ябуулгадаха, би дутуу дунданууд усадхагдаха ёһотой Энэ политическэ ехэ у партай хэрэгтэ ажал лектив бүхэн, хүн б баадуулагдаха зэргэ

Элидхэл зүбшэн х дэдэ Бэшүүрэй айм хиин президиумэй т шэ **Ф. Ф. Гаврилов**, кин хотын горсове сэдкомой түрүүлэгш **Щепов**, түүхын кандидат **Е. А.** Хяагтын, Хориин дай эмхинүүдэй харю секретарьнар **Д. Б** хеев, **Д. Л. Нима** курси болон аяншал рогой директор **Р. ребрякова**, тус бүлгэ публиканска эмхин диумэй гэшүүн **О. Б** ков, арадай депут Улаан-Удын городс ведэй гүйсэдкомой т шын орлогшо **В. леснов** болон бусад далсаба.

Пленум зүбшэн асуудалаараа дэл тогтоол баталан аба нумэй түгэсхэлдэ о то эдэбхитэдтэ Түү соёлой памятнигуудые хамгаалха бүхэросси гэмэй Хүндэлэлэй т болон грамотанууд лагдаа.

П. ЛО

Һаяын үдэрнүүдтэ манай республикын хүн зон Буряадай филармониин байгуулагдаһаар тэбхэр 40 жэлэй ойе тэмдэглэхээ байна. Тус филармониин дуу, хатарай «Байгал» ансамбль Эхэ орон дотороо мэдээжэ болонхой. Ансамблиин хатарай бүлэгтэ Сэсэг Рабсаловае харахат. Тэрэ Улаан-Удын хореографическа училищи дүүргээд, 10 жэлэй туршада «Байгал» ансамбльда хатарна. Эрхим ажалайнгаа түлөө бэлигтэй артистка нэгэтэ бэшэ Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байна.

Арбаад жэлэй туршада Светлана Халбаева «Байгал» ансамбльда хатарна. Тэрэ Ташкентын хореографическа училищи дүүргэһэн юм. Светлана Халбаева Буряадай АССР-эй габьята артистка гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Зурагуд дээрэ: ансамблиин артистнар С. Рабсалова, С. Халбаева гэгшэд.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фотонууд.

ТОБШОХОНООР

* Омск хотодо «Сибирский нефтяник» клубай шанда хүртэхын түлөө хүнгэн атлетикээр үнгэргэдэһэн мүрысөөн дүүрбэ. Бүхэсоюзна мүрысөөндэ хабаадаһан ЛВРС гэй спортын клуб хоёрдохи һуурида гараа. Командын гэшүүн Леонид Астраханцев бэрхэшээлнүүдые дабалгатайгаар 2000 метрэй зайда урилдахадаа, түрүү һуури эзэлбэ. Тэрэ зайгаа 5 минута 47,5 секунда соо таталхадаа, республикын шэнэ рекорд тогтообо. Командын нүгөдэ гэшүүн Надежда Рычкова 2000 метрэй зайе 6 минута 16 секунда соо таталжа, мүн лэ республикын рекорд шэнэлбэ. Тэрэ 1500 метрэй зайда түрүү һуури эзэлжэ шадаа.

* Урилдаагаар СССР-эй хоёр удаа чемпион болоһон, спортын мастер Павел Яковлев Москва шадар 3000 метрэй зайда урилдаһан байгаа. Тиихэдэ тэрэ зайгаа 8 минута 08 секунда соо таталжа, Буряадай АССР-эй шэнэ рекорд тогтообо.

* Хүдөө ажахын институтдай студент Олег Цыдыпов дүрэ буляалдалгын оарилдаагаар Ленинград хотодо мүрысэхэдөө, илажа гараба. СССР-эй спортын мастер М-Ж. Цыдыпов түрүү һуринуудай нэгыс эзэлһэн байба. Мүн энэ мүрысөөндэ хабаадаһан Владимир Цэдашиев дүрбэдэхи, Николай Чагдуров табадахи һуури эзэлбэ.

* Физкультурын коллективүүдэй дунда үбэлэй спартакиадада зорюулагдаһан мүрысөөн Каменск тосхондо гурбадахяа үнгэргэдэбэ. Мүрысөөн коньки, санаар урилдалгаар болоһон байба

Мүрысөөндэ Кабанскын аймагай цементын болон асбесто-цементын заводуудай, 1-дэхи, 2-дохи һургуулинуудай, дүрбэдэхи ГПТУ-гай спортсменүүд хабаадаһан байгаа.

Коньки, санаар үнгэргэдөд байһан урилдаанай дүн хаража үзэхэдэ, цементын заводой команда түрүүлжэ ябапс.

Б. МИРОМАНОВ.

Хоккей

«АЛТАН ШАЙБЫН» ШАНГУУДТА ХҮРТЭБЭ

«Алтан шайба» гэһэн клубай шанда хүртэхын түлөө эдиршүүлэй дунда Улаан-Удэ хотын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн үнгэргэдэжэ, 12 команда хабаадаһан байна. Мүрысөөн наһанай хоёр бүлэгөөр болобо.

Бага наһанай бүлэгтэ Железнодорожно районой «Ровестник» команда «Спутнигые» — 6 : 1, «Гайдаровецые» 4 : 2 тоотойгоор шүүгдэн байгаа. Буряадай мебель бүтээдэг, модо болбосоруулдаг комбинадай эдиршүүл «Ровестнигтэй» уулзаха байһан аад сэрэнгүй, шүүгдэһэндэ тоологдобо. Тиигэжэ «Ровестник» командын эдир хоккеистнүүд 6 очкотойгоор нэгэдэхи һуури эзэлжэ, республикынгаа чиислэл хотын чемпионуудай нэрэ солодо хүртэбэ.

Октябрьска районой «Гайдаровец» — хоёрдохи, Советскэ районһоо «Аэрофлот» гурбадахи һууринуудта гараһан байна. Б. Тарманов, А. Белоусько, И. Евсеев, А. Гришин, К. Мурзин, А. Алимасов. С. Иванов болон бусад илангаяа һайнаар, шадабаритай бэрхэзэр наадажа, сугларагшадай магтаалда хүртөө.

Аха наһанай эдиршүүлэй дунда илангаяа һонирхолтой, шанга нааданууд болобо. Түрүүшын нааданууддаа «Олимпиец», «Звёздочка», мяха-консервын комбинадай һууриндахи хүүгэдэй клубай команданууд илангаяа эдэбхитэйгээр мүрысөөн байна. Тиихэдэ хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой һууриндахи эдиршүүл эдэнэрһээ мүн лэ гээгдэбэгүй.

Железнодорожно районой «Олимпиец» дүрбэн уулзалгада шүүжэ, нэгэ нааданда «Гайдаровецтай» 2:2 тоотойгоор тэнсээд, түрүү һуурида гараһан байна. «Олимпиец», «Звездочка» командануудай эдир хоккеистнүүдэй мүрысөөн шанга тэмсэлдэ үнгэржэ, һүүлшын минута болотор алинайнь шүүжэ гарахые хэншье уридшалан хэлжэ шадахагүй байгаа. Һүүлшын шатада 6-дахи һургуулиин 8-дахи классай һурагша Слава Дархановай шайба абаад, тэрэнээ оноошотой бэрхээр Игорь Челмодеевтэ дамжуулхада, тэрэнь алдангүй сохижо оруулба. Тингэжэ «Олимпиец» илаһан байна.

Советскэ районой «Звёздочка»— хоёрдохи, ЗММК-гай эдиршүүл гурбадахи һуури эзэлбэ.

Илагшад горспорткомитедэй кубогуудаар, дипломуудаар шагнагдахаһаа гадна, «Алтан шайбын» шангуудта хүртэхын түлөө Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлэлгын нааданда хабаадаха болоо.

Б.М. ЖИГЖИТОВ.

БАСАГАДАЙМНАЙ СПОР

ИЛАЛТА, АМЖАЛТАНУУ

ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ дунда шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын тула түгэсхэлэй нааданда хабаадаха эрхэдэ хүртэхын түлөө ехэ мүрысөөн Баруун Германиин Бад-Киссинген хотодо боложо дүүрээ. Һүүлшын, 14-дэхи партидаа тэнсэжэ, Майя Чибурданидзе Алла Кушнирые 7,5:6,5 тоотойгоор илаад, түгэсхэлэй нааданда дэлхэйн чемпионка Нона Гаприндашвилитай уулзаха болобо.

Дэлхэй дээрэ эгээн эдир улаасхоорондын гроссмейстер, Грузиин 17-той һураг. ша Майя Чибурданидзе наһан соогоо хоёрдохёо хариин гүрэндэ ошожо, мүрысөөндэ хабаадаһан байна. 1974 ондо 13-тайдаа Майя Румыниин Брашов хотодо болоһон улаасхоорондын мүрысөөндэ хабаадаа һэн. Тиихэдэ тэрэ 13-һаа 13 очко абажа, хоёрдохи һуури эзэлэгшэнээ 3 очкоогоор урилдаад, улаасхоорондын мастерай норматив дүүргэһэн юм. Урда тээнь 13-тай басаган иимэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөөгүй байгаа. Уданшьегүй тэрэ дэлхэй дээрэ эгээл эдир улаасхоорондын гроссмейстер болоо һэн.

Тренер болон эжынь Майятай хамта ФРГ ошолдоһон байгаа. Хэдыдэшье, ямаршье хүшэр бэрхэшээлтэй сагай тохёолдоходо, эжынь хэнһээшье үлүүгэр урма зоригыень заһадаг юм. Гэхэ зуура, Нелли Павловна багша мэргэжэлтэй. Тэрэ ород хэлэ болон литература заадаг. Энэшье удаада ФРГ ошолдоходоо, тэрэ олон учебнигүүдые абаһан байна. Ушарынь юуб гэхэдэ, Майя ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ хабаадахадаа, һуралсалһаа гээгдэхэ ушартай болоно. Тиихэдэ эжынгээ хүтэлбэри доро Майя Тбилисиин университедэй хэлэ, бэшэгэй факультедтэ орохые бэлдэнэ. Тэрэ эртэ урдын грузин хэлэ ба литература шудалха хүсэлэнтэй юм.

...Аяар холын Бад-Киссингеи хотодо эжынь басаганайнгаа түлөө һанаагаа сохёор зобоһонинь эли юм ааб даа..

Гэхэ зуура, Бад Киссингенһээ мэдээсэл дуулахые Грузиин хүн зон яаха аргагүй ехэ ороолдодог байгаа. Эдэ үдэрнүүдтэ Тбилисиин 1-дэхи дунда һургуулида шатар тухай ходо ходо хөөрэлдөөн болоо. Арбадахи «А» классай һурагша басаганай партинуудые табижа үзэлгэнээ һурагшадай хэшээлнүүд байгаа.

Һургуулиин харуу самбар дээрэ «Майн гээ» гэһэн үгэнүүдэй дэхэдэ, амаршалгы жээтэ телеграммыг зохёогдодог байгаа.

Майя Чебурданидзе рюугай телеграммагаа нэгэн соо Грузин сомолой XXXI нээгдэһээрнь нүхэдэ шалба. Бэлигтэй бэ шатарша басаган эн дын делегадаар нэн.

«Майл ямараар бэ?» — гэжэ асуух Илларионовна ш ехэ гайхангяар:

— Мүрысөөнүүдэ жа ерэхэдээ, Майяы салдаа гээгдэһыень шье һананагүйб. удаада һайн байха дань һэжэглэнэгүйб.

***

ОЛИМПИИН наад хоёр дахин чемпион тьяна Аверина Фин нислэл хотодохи кюля» гэдэг елуур илалта түгэсөөр м конькигаар ур дэлхэйн эгээл эрхи пионой нэрэ зэргэдэ совет конькишадай тые үргэлжэлүүлһэн Москвича олон 186,891 очко абаа рые — 45,20 секун метрые — 2 минут секунда, 1000 м 1 минута 29,56 3000 метрые 4 мину секунда соо han байха юм). рина 1000 боло метрнүүдтэ илаһа метртэ — хоёрдохи метртэ табадахи һуу раһан байгаа. Татьяна дэр дээдын шагнал иимэ 36 мүрысөөнд даһан совет спортсм дэй хоридохи алтан болоно. Аверина чемпионадуудта, түрүү һуури эзэлэлг сөөнүүдтэ олон урдань хэзээдэшье гараагүй юм.

Нёдондо жэлэй чемпионадтал адли Степанская — хоёр рида. Марион (ГДР) гурбадахи гараһан байна. чемпионадта т хабаадаһан Сверд ькишан Валент енькина — табадахи жэлэй дэлхэйн ч Вера Брындзей а бэдэхи һуури эзэ (Т

СЭНХИР ЭКРАН

ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 7.55—Дамжуулгын программа. 8.00— «Время». 8.35 — Үглөөнэй гимнастика. 9.00 —«Манай эхэнэрнүүдые амаршалнабди». 9.15 — «Мүнөөдэр — Эхэнэрнүүдэй улаасхоорондын Үдэр». 9.45 — «Уран шүлэг». Совет поздүүдэй уран шүлэгүүд. 10.15 —«Москвичка» — телевизионно клуб. 11.15 — А. Хачатурянай «Спартак» үгжэм. 11.40 —М й Эхэнэрнүүдэй эндын үдэртэ зо һан баяран суглаан дэрэй концерт. СС Ехэ театрһаа да ха. (Мартын 7-д дамжуулга). 15.40 цирк, цирк...» — рондын программа. «Что с тобой пр (түрүүшынхеэ ха ха). 17.30 — Ш 17.45 — «Сэнхир 20.30 —«Время». «Спортлотогой» 21.10 — «13 22.20 — «Хатара 22.50 — Шэнэ

Газетымнай удаадахи номер мартын 10.

Редактор Р. Б. ГАРМА

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор—2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды —2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, информации— 2-34-05, переводов — 2-54-93, писем и селькоров— 2-67-81, корректорская—2-35-95, машинное бюро —2-57-63, фотолаборатория —2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР

Н.03381. Заказ №